

Warszawa, dnia 29 września 2020 r.

KILW/03210/05/20

03980200385917
RPW/27105/2020 P
2020-10-05

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący,

Odnosząc się do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw Prezydium Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej pragnie w pierwszym rzędzie zauważyć, iż podstawową kwestią niezbędną dla zapewnienia dobrostanu zwierząt towarzyszących jest wprowadzenie obowiązkowego oznakowania psów oraz kotów na obszarze Polski. Niewątpliwie wprowadzenie obowiązkowej identyfikacji i rejestracji psów i kotów stwarza szansę na poprawę warunków życia bezdomnych zwierząt. O powstanie takiego systemu od lat postulują przedstawiciele samorządów terytorialnych. Na taką potrzebę wskazuje również Najwyższa Izba Kontroli, która zwraca uwagę, że 1/3 środków publicznych przeznaczonych na ochronę zwierząt jest wydatkowana z naruszeniem prawa albo niegospodarnie. Receptą na te problemy jest obowiązkowy system czipowania (znakowania) i rejestracji psów i kotów w urzędowym rejestrze zwierząt oznakowanych. System pomoże ograniczyć zjawisko bezdomności psów i kotów oraz ograniczyć rozprzestrzenianie się chorób zakaźnych wśród zwierząt. Przyczyniłby się również do zracjonalizowania wydatków samorządów na obowiązkowe zwalczanie bezdomności oraz zapobieganie przypadkom wyludzania pieniędzy na ten cel. Niestety kwestia ta w omawianym projekcie została zupełnie pominięta, co traktować należy jako duże niedopatrzenie.

W związku z powyższym wnosimy o wprowadzenie następujących zapisów do Ustawy o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt:

a) w art. 5 ust. 1 punkt 1 ustawy otrzymuje brzmienie:

1) w art. 1 pkt 1 lit. a, c-f, h, i, j, l, jest dozwolone po stwierdzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia, w drodze decyzji, spełniania wymagań weterynaryjnych określonych dla prowadzenia danego rodzaju działalności; gdzie stosownie do art. 1 pkt 1 ustawy litera j oznacza: prowadzenie schronisk dla zwierząt. W praktyce powyższa zmiana doprowadzi do sytuacji, że w schronisku przed uruchomieniem działalności powiatowy lekarz weterynarii zobowiązany będzie do przeprowadzenia urzędowej kontroli w rozumieniu rozporządzenia (WE) Nr 882/2004 w celu stwierdzenia, iż zostały spełnione warunki weterynaryjne określone dla tego rodzaju działalności nadzorowanej. Wyłącznie w wypadku stwierdzenia spełnienia wymagań powiatowy lekarz weterynarii wyda decyzję administracyjną stwierdzającą spełnienie wymagań weterynaryjnych i nadającą weterynaryjny numer identyfikacyjny określony w trybie rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy.

b) w art. 10 ust.1 pkt 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt po literze c) dodaje się literę d) w brzmieniu:

d) Minister właściwy do spraw rolnictwa określi w drodze rozporządzenia minimalne warunki bytowe dla poszczególnych gatunków zwierząt utrzymywanych w schroniskach z uwzględnieniem niezbędnych instalacji oraz rodzaju użytych materiałów, a także parametrów fizycznych związanych z utrzymywaniem zwierząt w schronisku, mając na względzie zapewnienie tym zwierzętom właściwych warunków bytowania i opieki oraz wpływ tych warunków na zdrowie i dobrostan zwierząt. Powyższa zmiana realizuje w całości postulaty, opisane w pkt 2 ust. 4 i 5 niniejszego pisma.

c) art. 24d otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 24d

1. Okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna prowadzi rejestr lekarzy weterynarii upoważnionych do wydawania paszportu, znakowania psów oraz pobierania próbek w celu określenia miana przeciwciał w rozumieniu przepisów rozporządzenia 998/2003.

2. Lekarz weterynarii wpisany do rejestru, o którym mowa w ust. 1, jest upoważniony do wydawania paszportu, znakowania psów oraz pobierania próbek w celu określenia miana przeciwciał w rozumieniu przepisów rozporządzenia 998/2003.

3. Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna określi, w drodze uchwały, sposób prowadzenia tego rejestru.

4. Do rejestru wpisuje się wyłącznie lekarzy weterynarii świadczących usługi weterynaryjne w ramach działalności zakładu leczniczego dla zwierząt.

5. Wpisu do rejestru dokonuje się na wniosek lekarza weterynarii. Podstawą wpisu jest uchwała okręgowej rady lekarsko-weterynaryjnej.

6. Odmowa wpisu do rejestru następuje w drodze uchwały okręgowej rady lekarsko-weterynaryjnej.

7. Okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna skreśla, w drodze uchwały, lekarza weterynarii z rejestru, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:

1) skreślenia lekarza weterynarii z rejestru członków okręgowej izby lekarsko-weterynaryjnej lub

2) skreślenia zakładu leczniczego dla zwierząt z ewidencji takich zakładów prowadzonej przez tę radę, lub

3) stwierdzenia rażącego naruszenia przepisów dotyczących:

a) wydawania paszportów lub

b) znakowania psów lub

c) pobrania próbek w celu określenia miana przeciwciał w rozumieniu przepisów rozporządzenia 998/2003."

d) Art. 56 ust. 4a otrzymuje następujące brzmienie

„4a. Dane z rejestru, o którym mowa w ust. 4, dotyczące szczepień przeprowadzonych w danym miesiącu są przekazywane do rejestru, o którym mowa w art. 56 c, nie później niż w terminie 7 dni od daty szczepienia.”

e) po 56a dodaje się art. 56b w brzmieniu:

Art. 56b.

1. Psy powyżej 3 miesięcy życia na obszarze całego kraju podlegają obowiązkowemu oznakowaniu za pomocą mikroczipa.

2. Posiadacze psów są obowiązani oznakować psy w terminie 30 dni od dnia ukończenia przez psa 3 miesięcy życia.

3. Oznakowania psa dokonują lekarze weterynarii wpisani do rejestru o którym mowa w art. 24d ust. 1.

4. Psy poddane oznakowaniu podlegają wpisowi do rejestru, o którym mowa w art. 56c, prowadzonego przez samorząd lekarzy weterynarii. Po przeprowadzeniu oznakowania

posiadaczowi psa wydaje się zaświadczenie lub dokonuje się wpisu w dokumencie identyfikacyjnym zwierzęcia.

5. Posiadacze psów obowiązani są do niezwłocznego, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od zaistnienia zamiany, aktualizowania danych ujętych w rejestrze, o którym mowa w art. 56c w zakresie wskazanym w art. 56c ust. 2. Po przeprowadzeniu aktualizacji danych posiadaczowi psa wydaje się zaświadczenie lub dokonuje się wpisu w dokumencie identyfikacyjnym zwierzęcia. W przypadku aktualizowania danych art. 56b ust. 3 oraz art. 56c ust. 2 stosuje się odpowiednio.

6. Koszty oznakowania, o którym mowa w ust. 1 oraz koszty wydawania zaświadczeń, o których mowa w ust. 4 i 5 ponosi posiadacz psa.

f) Po art. 56b dodaje się art. 56c w brzmieniu:

Art. 56c

1. Tworzy się centralny rejestr zwierząt oznakowanych, o których mowa w art. 56b ust. 3,

2. Lekarz weterynarii, o których mowa w art. 56b ust. 3, po dokonaniu znakowania, niezwłocznie przekazują do rejestru, o którym mowa w ust. 1 informację o oznakowaniu zwierzęcia zawierającą następujące dane:

- 1) imię i nazwisko, kod pocztowy i miejsce zamieszkania oraz numer telefonu posiadacza zwierząt. Informacja może również zawierać adres e-mail posiadacza zwierząt;
- 2) gatunek, rasę i płęć zwierzęcia;
- 3) numer mikroczipa;
- 4) datę implantacji mikroczipa;
- 5) miejsce implantacji mikroczipa;
- 6) jeżeli łącznie z oznakowaniem dokonane zostało szczepienie przeciwko wściekliźnie informacja zawiera również datę szczepienia.

3. Elementem rejestru, o którym mowa w art. 56c ust. 1, jest centralny rejestr schronisk, do którego podmiot prowadzący schronisko przekazuje i aktualizuje w terminie 7 dni od zaistnienia zdarzenia następujące dane:

- a) nazwę i adres schroniska, numer telefonu i adres poczty elektronicznej, dane kierownika schroniska
- b) podmiot prowadzący schronisko
- c) weterynaryjny numer identyfikacyjny

- d) wskazanie lekarza weterynarii lub lekarzy weterynarii sprawujących opiekę nad zwierzętami w schronisku i ich dane kontaktowe,
- e) ogólną ilość miejsc w schronisku dla poszczególnych gatunków zwierząt,
- f) ilość miejsc obsadzonych dla poszczególnych gatunków zwierząt,
- g) ilość miejsc pozostających do obsadzenia dla poszczególnych gatunków zwierząt,
- h) ilość miejsc udostępnionych dla innych gmin dla poszczególnych gatunków zwierząt,
- i) numery mikroczipów zwierząt przebywających w schronisku,
- j) eutanazje zwierząt,
- k) adopcje zwierząt,
- l) ucieczki zwierząt,
- m) przyjęte zwierzęta,
- n) transfery zwierząt pomiędzy schroniskami,
- o) szczepienia profilaktyczne,
- p) kastracje i sterylizacje zwierząt,

4. Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna prowadzi centralny rejestr zwierząt oznakowanych jako składową centralnego rejestru wydanych paszportów, o którym mowa w art. 24ea ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539 j.t z późn. zm.) oraz dostarcza za pośrednictwem okręgowych izb lekarsko – weterynaryjnych lekarzom weterynarii dokonującym oznakowania zwierząt druk zaświadczenia zaopatrzonego w unikalny, niepowtarzalny numer.

5. Centralny rejestr zwierząt oznakowanych jest udostępniany organom Inspekcji Weterynaryjnej, organom samorządu gminnego, Policji, straży gminnej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt w celu realizacji zadań, o których mowa w niniejszej ustawie.

6. Koszty związane z:

- a) administrowaniem i utrzymywaniem serwerów,
- b) przygotowywaniem i aktualizowaniem oprogramowania komputerowego oraz materiałów pomocniczych, związanych z korzystaniem z tego oprogramowania

- są pokrywane z opłat pobieranych od posiadaczy zwierząt za oznakowanie, aktualizację danych oraz z opłat pobieranych za udostępnianie danych, z rejestru, o którym mowa w art. 56c ust. 1.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, po uprzednim zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w art. 56c ust. 1, zakres gromadzonych i udostępnianych informacji, tryb wprowadzania danych i nieodpłatnego oraz odpłatnego udostępniania danych poszczególnym osobom fizycznym i prawnym, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w art. 56c ust. 5,
- 2) wymogi techniczne które powinien spełniać mikrochip, o którym mowa w art. 56b ust. 1,
- 3) wysokość opłaty ponoszonej przez posiadacza zwierzęcia za oznakowanie zwierzęcia,
- 4) wysokość opłaty za aktualizację danych wpisanych do rejestru,
- 5) wysokość opłaty za udostępnienie danych z rejestru, o którym mowa w art. 56c ust. 1,
- 6) wysokość wynagrodzenia dla lekarza weterynarii za oznakowanie zwierzęcia oraz za wprowadzenie danych o zwierzęciu do rejestru,
- 7) wysokość kwoty, stanowiącej część opłat o których mowa w pkt. 3 i 4, przeznaczonej na pokrycie kosztów, o których mowa w art. 56c ust. 6,

mając na uwadze koszty prowadzenia obsługi systemu informatycznego oraz administrowania i utrzymania serwerów, koszt wydania zaświadczeń, o których mowa w art. 56b ust. 4 i 5, nakład pracy lekarza weterynarii oraz koszty użytych materiałów.

g) Po art. 77a dodaje się art. 77b w brzmieniu:

Art. 77b

1. Kto narusza nakazy albo zakazy określone w art. 56b ust. 1, 2 lub 5 oraz art. 56c ust. 3, podlega karze aresztu lub grzywny.
2. Usiłowanie, podżeganie i pomocnictwo do czynu określonego w ust. 1 jest karalne.
3. W razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w ust. 1, można orzec przepadek zwierzęcia.
4. W razie popełnienia wykroczenia, o którym mowa w ust. 1, można orzec nawiązkę w wysokości do 1.000 zł na cel związany z ochroną zwierząt.

Odnosząc się do samego projektu pragniemy zauważyć co następuje:

1. Wszystkie interwencje organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, a szczególnie mające na celu odebranie zwierząt, muszą odbywać się w obecności urzędowego lekarza weterynarii (lekarz weterynarii zatrudniony w Inspekcji Weterynaryjnej lub lekarz weterynarii wyznaczony przez Powiatowego Lekarza Weterynarii na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej) – tylko lekarz

weterynarii jest w stanie określić stan zdrowia zwierząt (przeciwwskazania do transportu, konieczność natychmiastowej terapii, stan zdrowia zwierzęcia, a tym samym jego dobrostan). Co za tym idzie w ustawie konieczna jest zmiana zapisu (art. 7 ust. 3) *lub lekarza weterynarii na i urzędowego lekarza weterynarii* – daje to gwarancję obiektywnej oceny stanu zdrowia i braku konfliktu interesów.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż zapis (art. 7 ust 3a) *każdy po uprzednim telefonicznym zawiadomieniu Policji* jest zbyt szeroki (otwiera furtkę do nadużyć), gdyż jeżeli sytuacja jest wyjątkowo drastyczna, to Policja powinna przyjechać na interwencję wraz z urzędowym lekarzem weterynarii.

2. Nadanie organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt prawa uczestniczenia *we wszystkich czynnościach nadzorczych* Inspekcji Weterynaryjnej (art 34a ust 3a), zwłaszcza bez dokładnego doprecyzowania ich kompetencji może doprowadzić do paraliżu działania tej instytucji.

W związku z powyższym wnioskujemy o wykreślenie art 34a ust 3a oraz art. 40a.

3. Wysoce nieprecyzyjny i wręcz niezrozumiały jest zapis art.34b: *Lekarze weterynarii przeprowadzają kontrolę schronisk raz na kwartał* - sugeruje to, że każdy lekarz weterynarii wykonujący zawód w Polsce miałby możliwość (jeżeli nie obowiązek) przeprowadzania takiej kontroli. Winno to zostać zmienione poprzez jasne stwierdzenie, że takiej kontroli dokonuje urzędowy lekarz weterynarii (lekarz weterynarii zatrudniony w Inspekcji Weterynaryjnej lub lekarz weterynarii wyznaczony przez Powiatowego Lekarza Weterynarii na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej). W przeciwnym wypadku będzie mógł być to lekarz weterynarii zatrudniony przez prowadzącego schronisko, co prowadziłoby do oczywistego konfliktu interesów.

4. W skład Rady do spraw Zwierząt (art 34d) winien obowiązkowo wchodzić przedstawiciel Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej – ustawowym zadaniem Samorządu lekarzy weterynarii jest wszakże zajmowanie stanowiska w sprawach stanu zdrowotności zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego i środowiska oraz polityki państwa w tym zakresie.

5. Katalog podmiotów uprawnionych do rekompensaty z tytułu ograniczenia lub zaprzestania działalności w związku z wejściem w życie ustawy, ujęty w jej art. 13 powinien zostać rozszerzony o podmioty prowadzące zakłady lecznicze, które zostały zmuszone do

ograniczenia lub zaprzestania swej działalności z tego samego względu oraz lekarzy weterynarii posiadających tytuł specjalisty chorób zwierząt futerkowych, którzy w wyniku wejścia w życie przedmiotowej ustawy będą zmuszeni do przekwalifikowania się w ramach innej specjalizacji (2-3 letnie studia podyplomowe).

6. Istnieje potrzeba rozszerzenia definicji zwierząt domowych. Powinny być do nich zaliczone tzw. „zwierzęta egzotyczne” (tradycyjnie utrzymywane w domach ptaki ozdobne, gady, ryby, itp.), które w naszych warunkach geograficznych i klimatycznych nie mają możliwości samodzielnego życia bez pomocy człowieka, lub wręcz przeciwnie, które po wprowadzeniu do środowiska naturalnego naszej strefy klimatycznej mogą być gatunkami inwazyjnymi.

7. Powinno się zabronić utrzymywania zwierząt naczelnych poza ogrodami zoologicznymi oraz placówkami naukowo-badawczymi, ponieważ z powodu swoich specyficznych potrzeb psychicznych zwierzęta naczelne powinny być utrzymywane w grupach rodzinnych. Utrzymywanie pojedynczych osobników, dodatkowo czasem w zbyt małych klatkach, sprzyja powstawaniu zaburzeń psychicznych i behawioralnych (samookaleczenia, stereotypia, agresja, apatia) oraz powoduje wywołany stresem spadek odporności zwiększający zachorowalność. Wprowadzenie zakazu posiadania małp przez osoby prywatne przyczyni się do lepszego egzekwowania zapisów Dyrektywy 92/65/EWG ograniczających możliwości przewożenia małp przez granice państw unijnych.

8. Zgodnie z art. 7 decyzja o odebraniu zwierzęcia podejmowana jest z urzędu po uzyskaniu informacji, przy czym nie wymieniono organów Inspekcji Weterynaryjnej, które często po przeprowadzeniu kontroli składają wnioski do Wójta, Prezydenta o odebranie zwierząt w przypadku znęcania się nad nimi. Wpisanego tu lekarza weterynarii trudno rozumieć jako organy Inspekcji Weterynaryjnej.

9. Katalog wymogów, których spełnienie jest niezbędne dla możliwości ubiegania się o wpis na listę, o której mowa w projektowanym art. 34e należałoby rozszerzyć o wymóg, w myśl którego, w składzie organów organizacji społecznych, o których mowa w ust. mogą znajdować się wyłącznie osoby pełnoletnie, cieszące się nieposzlakowaną opinią, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, którego przedmiotem było zwierzę, a także za umyślne przestępstwo popełnione z użyciem przemocy.

10. Do katalogu czynności uznanych za znęcanie się nad zwierzętami (art. 6) należy dodać świadome i bez przyczyny zaniechanie przez właściciela podjęcia lub kontynuowania leczenia zwierzęcia, w przypadku stanu lub choroby, które powodują ból, cierpienie lub prowadzą albo mogą prowadzić do jego śmierci.

PREZES
Krajowej Rady Lekarzy Weterynaryjnej

lek. wet. Jacek Łukaszewicz